N°. 136. Zaturdag, A°. 1848. 11 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, den 8 November 1848.

(21671) Alzoo de navolgende personen zich bij rekweste hebben gewend, om voor Slaven *Brieven van Manumissie* te erlangen, als:

1°. JOHA. P. MENCKE qq., voor de slavin *Lotje*, toebehoorende aan den Boedel van wijlen MARGARETHA C. van MENCKE.

2°. A. F. VAN AMSON, *Curator ad hoc* over- en voor de slavin *Cornelia*, bekend voor den vrijdom ten name van C. H. BECKER.

3°. Dezelve, *Curator ad hoc* over- en voor de slavin *Betje*, bekend voor den vrijdom ten name van H. - A. C. - en G. WEIGLE.

4°. Dezelve, *Curator ad hoc* over- en voor den slaaf *Jacob*, bekend voor den vrijdom ten name van A. VAN GELDER Hz.

5°. W. A. GÖDEKEN, voor de hem onder den last des vrijdoms toebehoorende slavin *Adolphina*.

6°. THOMAS ALLEN, voor de hem onder den last des vrijdoms toebehoorende slavin *Louisa*.

7°. H. J. DE JONGE n. ux., voor het hem toebehoorende slavenkind *Rudolf*.

en 8°. D. ALBERGA, voor het slavenmeisje *Mietje*, toebehoorende aan den Houtgrond *Quapibo*.

Zoo worden al degenen, welke vermeenen mogten redenen van oppositie daartegen te hebben, opgeroepen, om van hun vermeend regt of pretentie binnen den tijd van *drie* weken ter Gouvernements-Secretarie aanteekening te doen.

De Gouvernements-Secretaris,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, den 8 November 1848.

Alzoo L. M. DANDLAU zich tot het Gouvernement heeft gewend, met het verzoek, dat aan haren Zoon JACOB JOHN WILHELM, worde gepermitteerd om met weglating van zijnen familienaam van DANDLAU voortaan dien van *ELLIS* aantenemen.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben, in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *zes* weken na de dagteekening dezer, daarvan aanteekening ter Gouvernements Secretarie te doen.

De Gouvernements-Secretaris,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, den 10 November 1848.

Bij Gouvernements-resolutie van den 9den dezer maand N°. 1419, is aan den Heer C. KAERSENHOUT op deszelfs daartoe gedaan verzoek, een *eervol* ontslag verleend als 2e. *Luitenant* bij de Schutterij van *Paramaribo*.

De Gouvernements-Secretaris,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements-Secretarie.

Post-Kantoor.

De naar het Neder-district *Nickerie* en *Demerary* te verzendene Brievenpakketten, zullen op HEDEN middag ten 12 ure worden gesloten, waarvan aan belanghebbenden bij deze wordt kennis gegeven.

Paramaribo, den 11 November 1848.

De Ambtenaar belast met de Postery,
J. S. BURNE.

Burgerlijke Stand.

PARAMARIBO, *den* 10 *November* 1848.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: WILLEM GIESBERTZ en CORNELIA THONUS.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
P. FAERBER.

PARAMARIBO, *den* 9 *November* 1848.

Pronuntiatie van Dictums,

bij het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, op Zaturdag den 11 November aanstaande, des voormiddags om *negen* uren, van de Boedels: CORNELIS NIEBUR, CORNELIS BENKENS, JAMES THORNHILL, JOHAN CHRISTIAAN JOURDAIN, ELISABETH KORTWIJK, SAMUEL MACHIELSE JUNIOR, JOHANNES JACOBUS BORN en JOSEPH LOWTHIAN.

(21673) *De Secretaris*,
F. C. COBLIJN.

(20970) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, dagvaard bij deze alle *bekende* en *onbekende* Crediteuren:

Van GABRIEL ZUNDERDIJK, wegens het provenue van de op den 26sten Februarij 1847, bij Executie verkochte een stuk Land of Grond gelegen aan de *Wanica Kreek*, van de beide oevers van de zoogenaamde *Santo Kreek*, aangekomen hebbende G. ZUNDERDIJK voornoemd.

Van A. van XIMENNIS, als ex-natura erfgename van wijlen haren Zoon J. S BRINDORFF, wegens het provenue van het op den 12den November 1847, bij Executie verkochte de *helfte* in het Erf, gelegen aan de *Hooge Straat*, La. E No. 352, aangekomen hebbende A. van XIMENNIS in hare relatie voornoemd.

Van J. P. TAFARES, wegens het provenue van het op den 29sten September 1848, bij Executie verkochte *bloote* Erf, gelegen aan de *Weide Straat*, La. D No. 72, aangekomen hebbende J. P. TAFARES voornoemd.

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter *præ et Concurrentie* Rol'e van het geregtshof al hier, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 22 December 1848, des voormiddags om 8 ure, ten einde aldaar ingevolge art. 91 der manier van procederen hunne sustenuen zonder vorm van proces mondeling voort te dragen, en op welke mondeling voordragt door den Hove zal worden regt gedaan, als zal bevonden worden te behooren op pœne van *silentium perpetuum*.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan *Paramaribo*, *den* 10 *November* 1848.

A. DE RANDAMIE.

De *Commissie tot hertaxatie der huurwaarde van Huizen en Gebouwen* binnen de Stad *Paramaribo* en derzelver omtrek, brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat zij hare werkzaamheden zal voortzetten op Maandag den 13den dezer maand, des morgens ten *zeven* ure, in de *eerste Buitenwijk*, aanvangende met N° 1.

Paramaribo, den 10 *November* 1848.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
H. S. ABENDANON.

BUITENLAND.

Nederlanden.

Amsterdam, 9 *September*.

Volgens een brief, voorkomende in *de Nieuwe Rotterdamsche Courant*, zoude Prins *Frederik* der Nederlanden geneigd zijn, om ter voorziening in het te kort in 's Rijks kas en ter voorkoming eener drukkende belasting, de domaniale goederen terug geven, waarvan Z. K. H. gedurende zijn leven het vruchtgebruik heeft en welke na zijnen dood, bij gemis van een mannelijken afstammeling uit zijn huis aan den Staat terugkeeren. De voorwaarde door Z. K. H. gesteld, zoude zijn van de Regering en de Staten-Generaal een voldoenden waarborg te erlangen der jaarlijksche uitbetaling, van wege het rijk, der renten of interessen, welke gezegde goederen hem jaarlijks opleveren.

Engeland.

Londen, 9 *September*.

De komeet, die onze aarde elke 292 jaren bezoekt, en waarover, onder ongeduldige afwachting, zoo veel geschreven is, zoude, volgens een dagblad, verschenen zijn. Zij nadert allengskens en zal zigtbaar zijn na het vallen van den avond, indien het weder zulks ver-

vertoont, in het noord-oosten, beneden den noordpool, in de nabijheid van het gestarnte *Cartor* en *Pollux*, en hellende naar de star *Procyon*.

(*Wij vinden omtrent de verschijning van dit hemelligchaam in een der vorige nommers van de* Amsterd. Courant *het volgende medegedeeld:*)

Prof. KAISER,

over de verwachte KOMEET.

De zon is in een der brandpunten geplaatst van de zeer langwerpige en meestal zeer uitgestrekte ellipsen, die de kometen om haar beschrijven, en dit heeft ten gevolge, dat dezelfde komeet, bij haren loop om de zon, haren afstand tot dat hemellicht zeer aanmerkelijk verandert. Dikwijls ligt het eene deel van de loopbaan eener komeet veel digter bij de zon dan de planeet Mercurius, terwijl het andere honderde malen verder dan de aarde van haar verwijderd is. Ook de helderste komeet houdt op, voor ons zigtbaar te zijn, als haar afstand tot de zon slechts weinige malen dien der aarde overtreft, en wij kunnen daardoor eene komeet met onze waarnemingen alleenlijk over een zeer klein gedeelte van hare loopbaan volgen. Zijn die waarnemingen zeer naauwkeurig, dan kunnen zij, als de loopbaan niet zeer groot is, somtijds dienen, om deze in hare volle uitgestrektheid te bepalen, en is de lengte der loopbaan naauwkeurig bekend, dan kan men daaruit den omloopstijd der komeet afleiden en den tijd voorspellen, waarop zij weder, in de nabijheid van de zon en de aarde komende, voor ons zal zigtbaar worden. In verre weg de meeste gevallen laten de waarnemingen slechts toe, het gedeelte der loopbaan met juistheid te berekenen, dat in de nabijheid van de zon en de aarde gelegen is, en dan blijft de eigenlijke grootte van de loopbaan en daardoor ook de omloopstijd onbekend.

Indien men echter van twee kometen, die in vroegeren en lateren tijd verschenen zijn, ontdekt, dat zij in onze nabijheid denzelfden weg door het zonnestelsel hebben afgelegd, zoo zal dit bewijzen, dat zij hetzelfde ligchaam waren, dat, in het tijdvak tusschen beide verschijningen, eene of meer wentelingen om de zon volbragt heeft. In dat geval kan men den omloopstijd bepalen, den tijd van eene nieuwe verschijning voorspellen en de grootte van de geheele loopbaan berekenen, al wordt het door de waarnemingen, gedurende eene enkele verschijning volbragt, niet toegelaten. Op die wijze zijn inderdaad de omloopstijden der kometen van Halley, Encke en Biela bekend geworden, de eenige kometen, die verschijnen konden en die waargenomen zijn, nadat hare verschijning was voorspeld geworden.

Toen Newton had geleerd, hoe men, uit goede waarnemingen, althans het gedeelte van de loopbaan eener komeet kan berekenen, in de nabijheid van de zon en de aarde gelegen, werd de door hem voorgestelde handelwijze het eerst door Halley op eenige kometen toegepast, onder welke die van het jaar 1556 behoorde. Later berekende Dunthorne de loopbaan eener groote komeet, die in het jaar 1264 was verschenen, en de uitkomst, door hem verkregen, viel op weinig na met die te zamen, welke Halley voor de komeet van 1556 gevonden had. Beide berekenaars moesten zich echter met ruwe opgaven behelpen, daar geene eigenlijke waarnemingen voorhanden waren, en even onnaauwkeurig als die opgaven, moesten noodwendig ook de door hen verkregene uitkomsten zijn; zoodat de overeenstemming tusschen de loopbanen van beide kometen, door hunnen arbeid wel waarschijnlijk gemaakt, maar geenszins volkomen bewezen kon worden. Eene nog latere onderzoeking van Pingré, gevestigd op alle opgaven, die hij uit kronijken en geschiedenissen verzameld had, gaf aan de overeenstemming tusschen beide loopbanen eene hoogere waarschijnlijkheid, en op dien grond rustte sedert lang het vermoeden, dat de kometen van de jaren 1264 en 1556 hetzelfde ligchaam zijn geweest, dat in 292 jaren zijne wenteling om de zon volbragt en alzoo tegen het jaar 1848 op nieuw verschijnen zal.

In de laatste jaren heeft de sterrekundige Hind, te Londen, zich andermaal met de bovengenoemde kometen bezig gehouden. Hij onderwierp de vroeger gebezigde opgaven aan een kritisch onderzoek, herstelde in haar eene belangrijke fout en volbragt nieuwe berekeningen, die de vroegere waarschijnlijkheid aanmerkelijk vergrootten, maar toch niet tot volstrekte zekerheid konden opvoeren. De ruwe opgaven lieten, ook in zijne handen, geene naauwkeurige bepalingen der loopbanen toe, die alle onzekerheid zouden hebben opgeheven en wij kunnen niet verder gaan dan het voor zeer waarschijnlijk te houden, dat de kometen van de jaren 1294 en 1556 hetzelfde lichaam zijn, dat zich eerlang op nieuw vertoonen zal. Blijft zij weg; zoo zal dit voor de tegenwoordige sterrekunde geene schande zijn, want men kan van haar niet begeeren, dat zij ruwe opgaven van vroegere eeuwen in naauwkeurige waarnemingen herscheppe. Mogt het verschijnen, dan zal dit weinig eer voor de tegenwoordige sterrekunde zijn, want dan zal zijne voorspelling alleenlijk op zeer eenvoudige onderzoekingen berust hebben.

Toen Hind had opgemerkt, dat de komeet van 1556 zeer digt bij de aarde was geweest, toonde Mädler aan, dat de aantrekking van dat ligchaam, door eene toevallige omstandigheid, slechts in zeer geringe mate haren omloopstijd had kunnen wijzigen. Dit gaf aanleiding tot het vermoeden, dat de komeet reeds in het begin van het loopende jaar verschijnen zoude; maar men moet niet vergeten, dat dit vermoeden grootendeels op eene ruwe opgave steunt, van wier eigenlijke beteekenis men even min als van hare juistheid verzekerd is. Buitendien kunnen wij niet bepalen, welke onbekende werkingen een ligchaam kan ondervinden, dat zich meer dan tweemalen verder dan de planeet Neptunus van de zon verwijdert, en mogt men de naderende verschijning der komeet als bewezen beschouwen, dan zoude toch nog het juiste tijdstip dier verschijning onzeker zijn.

Omtrent het vermoedelijke voorkomen der komeet heeft men al zonderlinge berigten in de dagbladen gegeven. Ons groote publiek heeft thans te gezonde denkbeelden van de hemellichten, om, gelijk dit vroeger geschiedde, de kometen bij kaatsballen, tinnen schotels of theetafels te vergelijken, en zoude ook in eene naauwkeurige beschrijving van het voorkomen, dat de komeet bij hare verschijning zal aannemen, weinig vertrouwen stellen. Ik wil daaromtrent slechts het volgende mededeelen. De komeet van 1264 verscheen met een zeer grooten en helderen staart, en ook die van 1556 spreidde een grooten, ofschoon minderen luister ten toon, maar waren zij, gelijk dit inderdaad het meest waarschijnlijk is, hetzelde ligchaam, dat, op het einde dezer maand weder zijn' korten afstand van de zon zal bereiken, dan zullen de omstandigheden voor zijne goede zigtbaarheid hoogst ongunstig wezen, en de komeet kan een onbeduidend voorkomen aannemen, hoe schoon zij bij vroegere verschijningen ook ware. Het is echter niet geheel onmogelijk, dat de komeet op eenen anderen tijd des jaars haren kortsten afstand van de zon bereiken zal, en dus laat zich omtrent haar toekomstig voorkomen niets met zekerheid bepalen. Een zamenloop van ongunstige omstandigheden zoude zelfs te weeg kunnen brengen, dat de komeet, in onze nabijheid gekomen, zich geheel aan onze waarnemingen onttrok.

PRODUCTEN HANDEL.

Den 9 *November* 1848.

SUIKER:

26 vaten van Plantaadje Lodewijksburg, 5,52 cents.

KOFFIJ:

1100 pond gebroken van Plantaadje Sporksgift, 12 cts.

SCHEEPVAART.

SCHEPEN **IN LADING.**

NAAR AMSTERDAM.

Het schip West-Indie, Kapt. T. D. Lieuwen, adres bij C. J. Leijsner.

Het schip Groninger, Kapt. Stoelman, adres bij Gisius en Co.

Het schip Suriname, Kapt R. van der Meij, adres bij Gisius en Co.

Het schip Astrea, Kapt. J. A. de Lange, adres bij H. Degenhard.

Het schip Noord-Holland, Kapt. F. C. Overeem, adres bij Gisius en Co.

NAAR ROTTERDAM.

Het schip den Amstel, Kapt. Kernkamp, adres bij C. J. Leijsner.

ADVERTENTIEN.

Te Paramaribo bij J. J. ANGELBRECHT.